

Sävsjö kommun
kommun@savsjo.se

Upphävande av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Sävsjö kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver 2 § i föreskrifterna.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Sävsjö kommun beslutade den 16 mars 2026, § 44, att anta lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Sävsjö kommun, samt att upphäva tidigare ordningsföreskrifter för torghandel. Kommunen har den 25 mars 2026 anmält antagandet till Länsstyrelsen.

Motivering till beslutet

Regeringsformen

En grundläggande utgångspunkt enligt regeringsformen är att föreskrifter som reglerar förhållandet mellan enskilda och det allmänna ska beslutas genom lag om föreskrifterna gäller skyldigheter för enskilda eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållande (8 kap. 2 § 2 RF). I klartext betyder detta, att föreskrifter som medför inskränkningar av enskildas fri- och rättigheter som huvudregel måste beslutas i form av lag av riksdagen. Enbart bestämmelserna i ordningslagen har dock inte ansetts tillräckliga för att i alla avseenden svara mot en enskild kommuns behov av bestämmelser om allmän ordning och säkerhet inom kommunen eller inom en del av kommunen.

Riksdagens delegering till regeringen och regeringens delegering till kommunerna

För att de lokala föreskrifterna ska kunna anpassas till behovet av en reglering av mera detaljerade ordningsfrågor inom varje enskild

kommun eller del av en kommun har riksdagen därför genom 3 kap. 8 § ordningslagen (1993:1617, OL) bemyndigat regeringen att överlåta på kommunerna att meddela lokala ordningsföreskrifter. Regeringen har också gett kommunerna ett sådant bemyndigande.

Bemyndigandet har utformats så att kommunerna kan meddela föreskrifter som tillgodoser såväl dagens behov som ett eventuellt framtida behov av sådana föreskrifter. Vidare har det gjorts så långtgående att det ger utrymme för lokal reglering i alla de olika frågor där en sådan reglering kan behövas.

Statlig kontroll av kommunala föreskrifter

Kommunerna kan alltså komma att föreskriva betydande begränsningar i den enskildes frihet och personliga förhållanden. Därtill kommer att överträdelser av de lokala ordningsföreskrifterna enligt 3 kap. 22 § OL är straffsanktionerade. En förutsättning för att kunna ge kommunerna så långtgående befogenheter har ansetts vara att det finns en effektiv garanti för att de kommunala besluten är lagliga, lämpliga och ändamålsenliga. Kommunala bestämmelser får t.ex. inte bli så långtgående att de kommer i konflikt med den ovan nämnda grundläggande principen i regeringsformen att för den enskilde betungande föreskrifter (bl.a. föreskrifter som inskränker enskildas fri- och rättigheter) som huvudregel ska meddelas genom lag. Kommunernas antagna föreskrifter ska därför anmälas till länsstyrelsen, som har befogenhet och skyldighet att genom upphävande ingripa mot olagliga eller allt för inskränkande beslut.

Övriga förutsättningar

En kommun får alltså enligt 3 kap. 8 § OL, efter regeringens bemyndigande, meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Sådana föreskrifter får, enligt 3 kap. 12 § samma lag, inte angå förhållanden som är reglerade i OL eller annan författning eller som enligt OL eller annan författning kan regleras på något annat sätt. Föreskrifterna får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Av 3 kap. 7 § OL framgår att pyrotekniska varor inte får användas utan tillstånd av Polismyndigheten, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

En kommun får enligt 3 kap. 9 § OL, efter regeringens bemyndigande, meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor.

Enligt 3 kap. 13 § OL ska kommunens beslut att anta föreskrifter enligt 8 eller 9 §§ omedelbart anmälas till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska upphäva en föreskrift som strider mot ordningslagen.

I förarbetena till OL betonas vikten av att kommunerna meddelar endast sådana lokala föreskrifter som verkligen behövs (prop. 1992/93:210 s. 138 ff). Regeringsrätten, numera Högsta förvaltningsdomstolen, har i rättsfallet RÅ 1992 ref. 75 vidare uttalat att lokala föreskrifter måste ha ett sådant innehåll och vara utformade med sådan exakthet att möjlighet finns att tillämpa dem och övervaka efterlevnaden av dem.

Prövningen i aktuellt ärende

Länsstyrelsen kan inledningsvis konstatera att kommunen vid framtagandet av föreskrifterna har följt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) cirkulär 23:04 som bl.a. innehåller förslag och underlag till lokala ordningsföreskrifter för torghandel. Länsstyrelsen ser mycket positivt på att kommuner använder sig av förslagen i cirkuläret, då dessa i huvudsak är väl genomarbetade och förankrade i gällande praxis.

I 2 § i föreskrifterna namnges tre torg som ska anses utgöra allmänna försäljningsplatser. Eftersom en ordningsföreskrift kan läggas till grund för straffrättsliga påföljder i form av böter, är det nödvändigt att det står helt klart för allmänheten, även för personer som normalt inte vistas i kommunen, inom vilket område föreskrifterna gäller. Det är därför viktigt att tydligt klargöra var gränserna går för vilken mark som ska anses tillhöra t.ex. ett namngivet torg. En sådan avgränsning är också viktig för att ordningsföreskriften inte ska få ett större tillämpningsområde än vad som är behövligt. I SKR:s cirkulär 23:04 anges också i kommentaren till förslaget till torgföreskrifter att "det är viktigt att gränserna för det område där torghandel får förekomma anges noga" (se cirkuläret, kommentaren till 2 §, s 42). Avgränsningen görs genom att på karta markera det specifika område som ska omfattas av en föreskrift. Någon sådan kartbilaga finns inte. Föreskriften är

därför inte utformad med den tydlighet som krävs, och ska av denna anledning upphävas.

Länsstyrelsen begär att detta beslut anslås på kommunens anslagstavla enligt bestämmelserna i 8 kap. 9–11 §§ kommunallagen (2017:725). Beslutet ska vara anslaget under minst tre veckor.

Beslutet kan överklagas

Se information nedan hur du kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johan Löwenadler Davidsson med länsjurist Johan Nilsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Anna Olsson medverkat.

Beslutet kan överklagas hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Jönköpings län antingen via e-post; jonkoping@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Jönköpings län, 551 86 Jönköping.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, jonkoping@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 60 00. Ange diarienummer 2610-2026.